

NAROZENINY NAŠEHO DOPISOVATELE

Dnes, 28. července 1988 se dožívá významného životního jubilea - 29 let - náš věrný čtenář a dopisovatel Martin. Přejeme mu pěkný narozeninový den a dobrý rok do třiceti let, kdy se stane definitivně dospělým. Nehledě na výrok Tondy P., který mu kamarádi připomínali, když slavil své třicátiny: "Honem, Tondo, ještě něco řekni. To ti budeme věřit. Vzpomeň jsi, jak jsi říkal: Nevěřte nikomu komu je víc jak třicet!" Přejeme mu ovšem i úspěchy v dalším vzdělávání a další rozvoj jeho rodiny. VIVAT / GRASCAT / FLOREAT !

~~~~~

Několik slov při rozloučení s Pavlem Šimsem 24.III.1988 v krematoriu v Motole.

V rozmezí deseti dnů jsem se sešel s rodinami Šimsovskými podruhé, abychom jim projevíli své přátelství v bolestných rozloučeních s jejich milými a abychom si připomenuli, co vzácného - díky Bohu - jsme směli s této rodiny přijmout.

P a v l a Š i m s u jsem poznal jako dorůstajícího chlapce v prvních letech války, která tak tíživě dolehla na celou rodinu a každého ze členů rodiny poznamenala nějakým směrem pro celý život. O Pavlově situaci po válce vím jen něco maličko z občasných poznámek jeho vzácné maminky. Víím, že v bouřných událostech těch let se výrazně objevil jeden ze základních rysů, které charakterizovaly jeho otce, totiž odhodlanost postavit se cele za nové a lepší uspořádání lidských vztahů, jak je Pavel v té době chápal.

Osobně jsem jej blíže poznal až v několika posledních rocích, kdy už nemoc tělesná a vnitřní zklamání otevíraly mu - podle mého soudu - nutnost hlubších základů pro to, co my jako lidské společenství potřebujeme a co jeho otec tak výrazně vyjadřoval ve svých dopisech z koncentračního tábora a jeho matka jako "žena statečná" realizovala svým služebným pojetím života. Proto děkujeme Bohu za jejích životy, které jsou výzvou pro životy naše.

Miroslav Růžička

~~~~~

Z KORESPONDENCE

Pohřeb Bláži Šourka v úncru ve Vsetíně byl jímavou manifestací vzájemnosti, hlubokého zármutku i jakéhosi "credo quia absurdum". Pohled na těch pět dětí v první lavici mi dlouho nevymizí z paměti. Bláža byl ryzí chlap, dřič, měl přirozenou autoritu, byl to lyrik Boží, farářoval naplno, dokázal nevztekát se na různé pocho-
py a skřety, měl pmonor. Chce se Bohu žalovat za ten do poslední chvíle němý Grawitzův nádor. Není už ani spolehnutí na genetiku - oba rodiče jsou vysokého věku a bez nádorových projevů.

O smrti Tvé maminky jsem se dověděl koncem května v Lipsku, kde jsme byli na návštěvě u mladých Pfannových, a kde jsme vezli Hanku z katolické porodnice do studentského příbytku s Michaellem. Znal jsem ji jen z Tvého vyprávění jako vzácnou ženu, jejíž soudy byly pro mladší generaci vždy podnětné.

Koncem června jsem přednášel ve farářském "doškolováku" v Chotěboři v návaznosti na přednášky Heleny Klímové, která probírala man-

želské a výchovné problémy. Já jsem se zabýval stářím a specifiky farářských rodin. Vesměs vousatí faráři - třicátníci byli velmi zajímavými partnery rozhovorů (Skála, Keřkovský, Kašpar, Hájek, Šorn, Potměšil a jiní), orientují se realisticky a nezávisle v dehumanizující se společnosti, nejsou patetičtí.

V rozhovorech se konstatovalo, že v návštěvách nemocných a starých se nikde nebrání, probrala se rizikovitost postavení farářovy ženy jakožto jednoho z nejasnějších fungování ženy v socialismu, byl zmíněn evangelický folklor (na Moravě prý má mít farář pěknou postavu a zvučný hlas především), věnována pozornost tomu, že posluchačstvo pod kazatelnou je převážně ženského pohlaví (k tomu před lety farář Plecháček: "... a já furt že je u nás tak málo lidí v kostele - no jo, je to jasné - vošklivej farář!"). Náběhy k získávání nějakých psychologických berlíčků či podezdívky při práci faráře jsem na rozdíl od Helenky Klímové dost odmítal, psychologie je obrovská tříst různých poznatků o psychickém fungování nebo nefungování, nemá však vůbec žádnou jednotící teorii či nosnou ideu. Byly kladeny otázky, jak "rozhejbávat rozhovor, když se převážně mlčí" a pod. Interpersonální technikám se lze jistě učit, je dobré mít vystupování jako JIH, Radek Žárský, Renatus Schiller nebo Jan Pavel II., ale je to přece jen forma.

Při promítání diapozitivu, který demonstruje základní vývojovou pozici ženského zárodku při embryonálním a fetálním vývoji, z něhož se může nebo nemusí odvodit působením androgenů pohlaví mužské jakožto přece jenom vývojově poněkud akcesorní existence, jsme se zamýšleli nad biblickým patriarchalismem. Fakt je, že v děloze vzniká muž z ženy, ne naopak. Předhodíme to asi Hellerovi. Zdá se, že nejdemokratičtější k ženám byl Ježíš, revoluční bylo už jen to, že s nimi vůbec mluvil.

Dostaně se občas ke čtení Kmene, v posledním čísle je zajímavé povídání v souvislosti s novým vydáním Milence lady Chatterleyové od Lawrence, Dagmar Sedlická tam povídá o tom, jak se ta emancipace vlastně nevede a bere si na pomoc Ericha Fromma proti Plzákovým variacím manželských her. Připomíná to někdejší diskuse kolem knížky Simone de Beauvoirové Druhé pohlaví.

Těšíme se, že se tu zase potkáme koncem roku. Jarda K. nedávno navštívil paní prof. a ta si mu přystěžovala, že když je změna počasí, tak "... nedám dohromady pořádnou českou větu." To jsou rozkošné starosti 9. decenia, že?

Zdravím celou velkou a dále se rozrůstající rodinu

Tvůj Pavel /Čapek/

~~~~~

PŘÍPRAVNÝ VÝBOR MS PODŽÁVÁ ODVOLÁNÍ

Na jaře letočního roku se ustavil přípravný výbor Masarykovy společnosti ve složení: předseda dr Karel Kučera, místopředsedové: Jana Seifertová, Dušan Slávik - jednatel JUDr Vladimír Tvrz. Členové: dr Anna Masaryková, Herberta Masaryková, Milan Machovec, Milan Jelínek, Jiří Doležal, František Kopecký, Dalibor Plichta, Vladimír Šalda. Účel společnosti byl stanoven jako seznamování širší veřejnosti s dílem, osobností a myšlenkami T.G.Masaryka, vědecké bádání o jeho díle a životě, zvyšování etické úrovně naší společnosti zpřístupňováním myšlenek a aktualizováním životního příkladu T.G.Masaryka. Zároveň chtěl výbor sledovat s i život a dílo jeho spolupracovníků a následovníků, zvl. M.R.Štefánika a Edvarda Beneše a Jana Masaryka.

Dne 11. května podal výbor žádost k ministerstvu vnitra ČSR (nepodařilo se zatím získat dostatečný počet členů ze Slovenska) o uznání společnosti a návrh organizačního řádu společenské organizace. Dne 12. července došlo předsedovi výboru rozhodnutí MV ČSR, jímž se žádost zamítá. Důvody jsou zhruba tři: vědeckým bádání o životě a díle se zabývá kabinet Akademie věd na úrovni, kterou byl společenost nemohla zajistit. Dále není vhodné zakládat společnost, která by se zabývala jedinou osobností. Konečně v návrhu organizačního řádu je nejvyšším orgánem valná hromada, čímž je porušen princip demokratického centralismu.

Výbor podal proti rozhodnutí odvolání a doufá, že s podporou veřejnosti domácí i světové se podaří uskutečnit legalizaci Masarykovy společnosti ještě v roce, v němž si připomínáme vznik samostatné Československé republiky, státu, o nějž se T.G. Masaryk zasloužil, jak praví zákon z roku 1935, který je stále v platnosti.

§§§§§§§§§§

Jaš

KURÝR

(Úvodní slovo k filmu uváděnému v rámci FFP - léto 88 v Jaroměři)

V procesu poslední doby, již se v Sovětském svazu říká souhrnně "perestrojka" či "glasnost", prožívá tamní renesancí - vedle literatury - především filmová tvorba. Autoři jsou v uvolněnější společenské atmosféře ochotní a hlavně mohou zobrazovat a zpracovávat i témata, nad nimiž se dlouhá léta vznášela nejružnější tabu, nebo byla skutečnost interpretována zcela falešně podle ideologických požadavků toho kterého orgánu. Z této obecnější charakteristiky se nevymyká ani film *K u r ý r*, který natočil v loňském roce podle námětu vlastní povídky Karen Šachnazarov, příslušník nejmladší generace sovětských filmařů.

Karen Šachnazarov absolvoval filmový institut v roce 1973 pod vedením Igora Talankina. Z jeho minulých filmů jsme mohli v naší distribuci shlédnout úsměvný snímek *M i l u j e m e j a z z* (193) a psychologický film *Z i m n í v e č e r v ě a g ř e* (1985).

Už sama Šachnazarova povídka se lišila od závazného kánonu, typického pro mladou prózu z počátku 80. let. Zaslouženě proto zčeřila hladinu čtenářského zájmu. I v převedení do filmové řeči zachoval autor její hlavní přednost, totiž nijak nepřiklášené svědectví o současné sovětské mladé generaci. Na rozdíl od dokumentu *J e l e h k é b ý t m l a d ý ?*, jehož paralela s *K u r ý r e m* byla v SSSR hodně diskutována, však Šachnazarov nevolí postoj obhájce, ale spíše svědka. Mladým lidem neustraní, snaží se být kritický tam, kde vidí jejich prázdnotu, konzumní způsob života. Současně si uchovává i cit pro svět dospělých, byť i zde kladu řadu nepříjemných otázek. Vyvážeností tohoto přístupu vzniklo svěží dílo, které se bez iluzí snaží vystopovat duchovní rodákmen jedné generace.

V Sovětském svazu dosáhl *K u r ý r* velmi příznivého přijetí, jež bylo vyjádřeno i Zvláštní cenou na XV. MFF v Moskvě. Jistě k tomu přispěla i výborná herecká interpretace - za všechny nutno jmenovat Fedoraž Dunajevského v titulní roli a známou herečku Inu Čurikovovou.

Jestliže v Sovětském svazu srovnávali *K u r ý r* a se snímkem *J e l e h k é b ý t m l a d ý ?*, vzpomene si leckdo z našich diváků po jeho shlédnutí na detitý film Miloše Formana *Č e r n ý P e t r*. Proto se také může objevit názor, že pro nás *K u r ý r* mapuje oblasti dávno objevené. I když tomu tak samozřejmě i může být, domnívám se, že rysy současné sovětské kinematografie, které k nám mezi jinými přináší i uváděný film, jsou sympatické svou otevřenou snahou a poctivoostí a stojí za pozornost.

28.6.1988

Jaš

§§§§§§§§§§

Čtenáře ACJ (ACP) bude zajímat, že Jan Šabata s Janem Šimsem napsali šéfredктору Kmene dne 7. června dva stánkové dopisy a že Karel Šys odpověděl na adresu Jana Šabaty dopisem ze dne 24.6. tiž na dvě strany. O průběhu diskuse, rozvine-li se, Vás budeme průběžně informovat. Bude-li stát zato. No ovšem.

Jaš